

KALAIPOS ÉVA VERONIKA

Nem hagylak itt

(Bonobó 1. – részlet)

– *Táncralábam, kutyaaföld, ebazég, jólennékmég égetőnha kellenék...*

Anya a szúnyogháló előtt áll, és kifújja a füstöt az ablakon. A kék pamutruhája széle minden slukknál megreppen vaskos bokája fölött. Nem néz hátra, amikor kinyitom az ajtót. Tudja, hogy csak én lehetek, a többiek nyilván bent vannak a nagyszobában.

Mögé lépek, és átölelem a derekát. Hirtelen hízott meg, nagyjából egy hónappal azután, hogy megkaptuk a karszalagunkat, és azóta nem állt többé mérlegre. Előtte rengeteg zöldséget evett, az édeskés cukkinivel és a puha, mélypiros paradicsommal manapság is álmodik néha, és olyankor másnap mindannyiunknak nehéz a reggel. Most átveszi a cigit a bal kezébe, a jobbal pedig megszorítja a köré fonódó karomat.

– *Jóvótamén, jóvótamén ezelőtt* – suttogom, és ringatok rajta egyet-kettőt, mintha kisbát altatnék. – *Szivárvánnyal írtambea levegőt. Átváltozott gyászfekete szalagra, hétrétkéne görnyedeznem alatta...*

Anya lehajtja a fejét. Csak ne sírjon megint, azt nem tudnám elviselni. Bár mostanában ritkábban engedi meg magának, mintha eldöntötte volna, hogy akkor ezt az életet fogja élni, ez adatott, ez jár, és örülhet, hogy ez is van. Én viszont egyáltalán nem bírom látni a könnyeit – szégyenszemre kimenekülök a szobából, ha már nem tudja elfojtani a zokogást, pedig ilyenkor az én dolgom lenne megnyugtani az öcsémet. Bár, ha mellette maradnék, apa talán sose tanulja meg, hogy a térdére kell vennie őt, és addig simogatni a hátát, míg csillapodik a remegése. Mielőtt összeszedném magam, hogy visszamenjek hozzájuk, mindig azt a nagy kezet figyelem az előszobából, ahogy fel-le jár az öcsém lapockáján.

– Mi volt ma? Mondott valaki valamit? – kérdi anya, mint minden egyes nap, amióta csak az eszemet tudom. Vagyis régebben még nem egy kérdést tett fel, hanem külön-külön érdeklődött mindenről, milyen volt a sulis, hogy vannak a többiek, elhívott-e már Tomo randizni. Igen, pont olyan jól tudja, mit érez irántam, mint én, és bár Tomo szinte családtag nálunk – régen itt is laktak a közelünkben, de miután az apja lelépett, az anyjával messzebb költöztek, egy másfél szobás, apró lakásba, amit minden sejtjével gyűlöl –, soha nem jutna eszébe éreztetni vele ezt. Úgy kezeli, mint a többi haveromat, kedves távolságtartással, pedig tudom, hogy bírja, és szívesen látná mellettem. Arról viszont fogalma sincs, hogy tudom, miért nem fog ez megtörténni soha.

Még szorosabban a hátához simulok, és mint már annyiszor, most is azt kívánom, bár ne értenék egymást ennyire. Az elmúlt tizenpár évben – fura, de a pirosak mintha hallgatólagosan megegyeztek volna abban, hogy elfelejtik, mikor kezdődött a Hivatal uralma – a kamaszok és a felnőttek közti szakadék, amit előzőleg többek közt a digitalizáció vájt egyre mélyebbre, mintha eltűnni látszott volna: a színkódok nyomán kialakult kerületek összekovácsolták a bennük élőket, és úgy tűnt, sokan rájöttek, hogy csak akkor nevezhetik életnek azt, amiben létezniük kell, ha odafigyelnek egymásra. Persze most is folyton a szemünket forgatjuk, ha a felnőttek szóba kerülnek, ők pedig megállás nélkül panaszkodnak ránk, de valami újfajta bajtársiasság is megjelent köztünk, valami csendes megértés, ami sokat segít abban, hogy ne örüljünk meg, de én akkor is utálok. Igenis meg akarom engedni magamnak, hogy a szüleim arcába csapjam az ajtót, üvölteni akarok velük, kiviharzani a házból, hajnalban hazaérni, sértetten hallgatni, ha számon kérnek, rossz jegyeket hozni, az ar-

cukba ordítani, hogy nem szeretem őket, de persze nem tehetem. Nem lehet. Néha csak bámulom Kele sovány, komoly kis alakját a vacsoraasztal fölött, ahogy gépiesen befalja, amit elé tesznek, ahelyett, hogy nyafogna az ízek vagy az adagok miatt, és mindent, de mindent megköszön, miközben gyerekhez illően természetesnek kéne vennie, hogy jár neki. Amikor először jöttem rá, hogy én is pont ugyanezt csinálom, és valószínűleg engem utánoz, miattam lett ilyen fájdalmasan jó, elborzadtam. Nem volna szabad hagynom ezt, legalább a kicseszett hajamat lilára festhetném, vagy irdatlanul hosszú körmöket növeszthetnék, vagy hetekig megtagadhatnám a fürdést, mint egyszer Baldwin, aki még a maga roncs módján is szabadabb nálam.

Bármelyiket megtehetném, ha nem félnék annyira, hogy elszomorítom őket.

Ordíthatnék már a szomorúságtól. Nem a sajátomtól, azt még el tudom viselni, felejteni, engedni néha, hanem a felnőttekétől. A félig leeresztett szemhéjak alól felém forduló, elgyötört tekintetektől, a halk beszédétől, az enervált mozdulatoktól. Tényleg, mint egy kibaszott kriptában, bár a piros karszalagos felnőtteknél valószínűleg még a hullák is vidámabbak. Az első gyerekkori emlékem egészen más: kirándultunk valahol, egy hegyet másztunk meg, vagyis inkább dombot, de olyan kicsi voltam, hogy hegynek éreztem. Anya, aki imádott túrázni, elől menetelt, én meg apa kezébe kapaszkodva bukdácsoltam utána. Biztos nem ez történt, de úgy rémlett, mintha végigviháncoltuk volna az egészet. Élesen emlékszem rá, ahogy anya a hegycsúcsra érve a térdére támaszkodott, és belenevetett az előttünk húzódozó széles, illatos völgybe, én pedig tudtam, hogy apa neveltette meg így, aki szintén kacagott, akkor pedig már nekem is muszáj volt nevetnem. Évek óta nem történt még csak hasonló sem, pedig Kelével néha egész stand-upokat adunk elő nekik, Kele utánozza az SR unalmas, robothangú néptanítóit, én pedig kifigurázom a legújabb agyament rendeleket, de legfeljebb csak egy bágyadt mosolyt sikerül kicsikarnunk belőlük. Néha iszonyúan szeretném leüvöltetni a fejüket, hogy így nem lehet élni, de persze fölösleges lenne, mert lehet. Ki mondta, hogy aki él, az boldog is?

– Senki – felelem, ahogy mindig – és semmi. – Aztán kötelességtudóan folytatom. – Bandáztunk. Tudod, Aldának ma van a születésnapja. Hedvig hozott gumicukrot.

Anya bólint. Tudom, hogy ehhez az egyszerű közléshez most egy csomó minden tapad a fejében, újabb kérdések születnek, amiket nem fog feltenni, mert minek, például, hogy Hedvig szülei miből tudják kifizetni a mára szinte luxuscikké drágult gumicukrot, és újabb válaszok, miszerint a Hivatalhoz fűződő távoli kapcsolatuk segíthetett benne, vagy Hedvig egyszerűen elemelte a zacskókat a polcra, az ilyesmiről pedig ő nem akar tudni. Nem mintha csak Hedvig csinálna ilyet, szinte mindannyian rendszeresen lopkodunk hasonló apróságokat, már csak a hecc kedvéért is, a Hivatal meg ugyanazért nézi el ezt, amiért hagyja működni az alternatív klubokat és kocsmákat: mert tisztában van vele, hogy a kis lázadások csírájukban fojtják el a nagyokat.

Halkan felsóhajtok, de tényleg nagyon halkán és óvatosan, hogy anya ne hallja, még csak ne is érezze. Szinte belefájdul a gyomrom a vágyba, hogy könnyedén beszélhessek, hogy ne kelljen most is arra gondolnom, mi a francnak említettem meg a gumicukrot, hogy eltűnjön a szavakról ez a rájuk kövesült, mocskos réteg. Gumicukor, mondom ki magamban, gumicukor, gumicukor. Szeretném hangosan is elismételni százszor, ezerszer, míg a szó újra meg nem tisztul. Kinyitom a szám, de anya, mintha ösztönösen tenné, pont ekkor fordul ki az ölelésemből, és indul el a szokásos lassú lépteivel a nagyszoba felé. Folyton úgy lép, fut át az agyamon, mintha késleltetni akarná a megérkezést.

Utána is akarok menni, meg nem is. Jó volna csatlakozni a többiekhez a tévé előtt, pár percre átélni, hogy bármi is legyen, összetartozunk, meg a többi baromság, de félek apa közönyös és Kele riadt tekintetétől. Valamiért az egész családom így néz rám az utóbbi hónapokban vagy talán már évek óta, mintha várnának tőlem valamit, vagyis mintha konkrétan tőlem várnák azt, amitől a napok nem lesznek többé szürkék, a város utcái keskenyek és

fojtogatók, a házokról nem fog pattogzani a festék és a vakolat, a boltban ránk mosolyognak az eladók, és úgy egyáltalán, megmozdul körülöttünk a világ.

•

Inkább az erkélyre szavazok, legalábbis egy kis időre. Utána úgyis bemegyek hozzájuk, mert várnak. De előbb engedélyt adok magamnak, hogy kilépjek a lakásunk meglepően széles teraszára, amit anno tévedésből építhettek ilyen aránytalanul nagyra, vagy talán a mostani lakásokból kettő-három akkor még egy lehetett, és ahhoz a mondjuk nyolcvan négyzetméteres pecóhoz tartozhatott ez az erkély. Esténként folyton itt dekkolok téltől tavaszig – ha nagyon hideg van, pokrócba burkolózom, egy teásbögrére fonom az ujjaimat, és az se zavar, hogy egyfolytában folyik az orrom. A lakás többi helyiségében mindig van valaki, amikor pedig a szüleink dolgoznak, Kele meg az SR-ben ül, hülye módon nem bírok megmaradni az üres szobákban. Tavaly nyáron a tetőt is én vettem fel a többieknek, és minden egyes alkalommal, amikor felérünk a létra tetejére, egyszerre sóhajtunk fel a megkönynyebbüléstől.

A sámlira kucorodom, amit pár hónappal korábban zsákmányoltam egy lomtalanításon, és a térdemre könyökölve a háztetőkre meredek. Az országnak ezen a részén nincs sok zöldterület, azokat is szinte csak fehér és a zöld kerületben élők élvezhetik, miközben itt évről évre egymás után nőnek ki a földből az olcsó anyagokból épült emeletes házak. A falakat általában színesre festik, a barna panelünk szomszédságában például egy élénksárga, egy fáradt bordó és egy fűzöld társasház áll, de a környék sajátos módon ettől csak még lehangolóbb, mint amikor valaki rikító sminket ken egy fáradt, ráncos arcra.

Megint megpróbálom felidézni a régi házat. A legtöbb piroszhoz hasonlóan mi is a kertvárosból költöttünk ide a színekódrendelet megjelenése után. Nem emlékszem, hány éves voltam akkor, de járni már biztos tudtam, mert homályosan rémlik, hogy a költözés napján ugyanilyen ragacsos, tikkasztó forróság volt, mint ma, én pedig odatotyogtam a régi ház fehér falához, és ahogy megkapaszkodtam benne, az érdes fal égette a tenyereimet. A szüleim nem sírtak, bár nem is nagyon tehették volna a hivatalnok előtt, akit azért küldtek, hogy minden rendben menjen. „Hogy minden rendben menjen” – hányszor halottam már ezt! A Hivatal kommunikációjának egyik fő eleme a védelem hangsúlyozása: folyton megvédi az országot valamitől, a külső ellenségtől és saját magától is. És bár eleinte azt hittem, az embereket fárasztja az állandó áldozatszerep, hamar rá kellett jönnöm, hogy kevés kivételtől eltekintve a felnőttek egyszerűen imádják, ha megmondják nekik, mit tegyenek. Amikor a Hivatal mindössze egy-két év alatt teljesen átszervezte a munkaerőpiacot, először mindenki zaklatott volt, tüntetéseket, élőláncokat szerveztek, sztrájkoltak, fegyveres forradalomról beszéltek, aztán olyan hirtelen csitultak el, olyan váratlanul támadt néma csend az üvöltés nyomában, mi pedig olyan gyorsan találtuk magunkat ebben a szar kis lakásban a tágas, napfényes ház helyett, hogy felocsúdni sem volt időnk. Az utóbbi pár évben néha megpróbáltam kifaggatni anyáékat arról, hogy mi történt, de úgy tűnt, mintha ők maguk sem tudnák. Senki sem akart polgárháborút, mondta apa, csak élni akartunk, felnevelni titeket, tette hozzá anya, és ennyi volt. Tomo, Baldivin és Alda szülei sem mondtak többet – Hedvig apja pláne nem szívesen beszél arról, hogyan paktált le a Hivatallal a fehér karszalagért cserébe –, úgyhogy ahányszor csak szóba került köztünk a dolog, tanácstalanul bámultunk egymásra. Aztán Baldivint elvitték, és mikor visszajött, nem volt hajlandó többet beszélni a témáról. Néha utálok érte, mert ilyenkor mintha ő is egy lenne a néma felnőttek közül. A rosszabb pillanataimban szeretném rávetni magam, és addig fojtogatni, míg ki nem nyögi, miben rejlik a Hivatal hatalma, mi dermesztett jéggé hosszú évekkel ezelőtt egy egész népet annyira, hogy a gyerekeik sorsa sem bírja kiolvasztani őket.

A sorsunk. Röhej. Kibújok a papucsomból, előrenyújtom a lábam, és a nagylábujjammal végigsimítom az erkély fémszálakkal átszótt foncsorüvegét. Eszembe jut, amit Tomo mondott ma arról, hogy innen nincs menekvés, mire a lábujjam megcsúszik az üvegen, és a sarkam nagy lendülettel a kőre csapódik. Ahogy előrehajolok, a könyökömet is beverem a korlátba, pont a ragtapasznál, úgyhogy két helyen nyilall belém a fájdalom, de nem egyszerre, hanem először a sarkamban érzem, aztán a könyökömben, és amíg az egyik fáj, addig a másik nem. Balfasz, horkanok fel önkéntelenül, a nagy már biztos mondaná, hogy tiszta kék-zöld folt leszel, Ramóna, nem fogsz tetszeni a fiúknak.

Fura módon anno az öregek háborodtak fel a legjobban. Legalábbis emlékszem a papa homlokán kidudorodó erekre, ahogy a tévé előtt állva ordított, amikor a hírműsorok mintha egyik napról a másikra megteltek volna a Hivatal öltönyöseivel. Sőt, ez volt az első konkrét emlékem róluk, hogy tényleg mindenütt ott voltak – elegánsan és mosolyogva, az arcukon rendíthetetlen nyugalommal mondták a magukét, a kérdések alól kibújtak, a vádak elengedték a fülük mellett, a beszélgetőpartnereik pedig egyszerűen tehetetlenek voltak velük szemben. A nagy ilyenkor szelíden megpaskolta a papa karját, dehogy lesz megint az a világ, Lali, csak tanulnak az emberek a múltból, az még egyszer nem történhet meg. Nem látod, üvöltötte a papa, épp olyan feldúltan, mint Tomo ma délután, nem veszed észre, hogy még pontosan ugyanúgy is csinálják?!

Nem tudom, mit csinálnak, és milyen az az „ugyanúgy” – mi nem ismerünk másmilyen világot. Karszalaggal a karunkon nőttünk fel – kiskorunkban csak megkülönböztető jelzés volt, szolgáltatásokat csak tizenkét év fölött lehet igénybe venni vele –, azóta unalmas, gagyi közszolgálati műsorokat nézünk a tévében, a streamszolgáltatók kínálatát, de még a saját telefonunk operációs rendszerét is a Hivatal által kiutalt profilokon keresztül érhetjük el, és mind pontosan tisztában vagyunk azzal, hogy bármennyit is magolnánk rá, elbuknánk a honismereti tesztet, ami az útlevéhez kell. Az áltsuli első két osztályát még elvégeztük, de a tömeges bezárások után mind átkerültünk a Schola Respublicába, az állami népiskolába, ahol tizenhét éves korunkig először diploma nélküli, később meg hivatali diplomás néptanítóktól tanultuk az alaptantárgyakat: a nemzetvédelmet, a család- és gyermekgondozást, az etikát és egyes helyeken a hittant. A korábbi tanárokat pedig...

Elfordítom a fejem. Ha kicsit előrehajolok, az erkélyről pont belátok a nagyszoba ablakán. Anya a kanapén ül, az arca sápadtkék a tévé fényében, apának csak a feje búbját látom, nyilván a szőnyegen kuporog Kelével. Az öcsém egy ideje folyton a régi, történetmesélős játékkért nyúzza, és bár apa örökké fáradt, erre mindig rá lehet venni: hol egy újságcikk címe indítja el a mesét, hol valami, amit a tévében látunk, hol egy dobókockával kidobott szám, hol egy szó, ami csak úgy beugrik valakinek. Csak az a lényeg, hogy a történetet többen szövik, egy mondatot az egyik fűz hozzá, egyet a másik, és akkor van vége, amikor valaki elneveti magát. Apa Ki nevet a végén-nek hívja, és nem érdekeli, hogy ilyen játék már létezett. Más szavakkal is csinál ilyesmit, nem arra használja őket, amire a többiek, például keszkenőnek hívja a konyharuhát, és minden létező süteményt zserbónak. Ebből általában az lesz, hogy a boltban vagy a cukrászdában néha totál hülyének néznek minket, én meg égek miatta, de közben valahol büszke is vagyok rá. Na, tessék, gondolom most, miközben az egyik tenyerem a sarkamra tapasztom, a másikat a könyökömre, ennyit rólunk: arra vagyunk büszkék, aki behülyül ebbe az egészbe.

Előhúszom a zsebemből a telefont, és a képernyő feloldása után rábökök a középén megjelenő, idülten mosolygó lányfejre. Szőke, csinos, és nekem halvány gőzöm sincs, ki lehet. A Hivatal szinte mindent kézben tart, de véletlen vagy szándékos anomáliaként – tudod, a szabadság illúziója – a profilképeinket egy nagy adatbázisból választhatjuk ki, de egyszerre krípi és vicces módon a fotókhoz tartozó sorozatokhoz és filmekhez nem férünk hozzá. Szóval van egy csomó kép, te meg úgy választasz magadnak avatárt, hogy gőzöd sincs, kire böksz rá nap mint nap, amikor belépsz a fiókodba. Pont olyan szánalmas, mint az egész, amiben élünk.

A zöld karszalagosoknak nyilván nincs ilyen gondjuk, én meg el se tudom képzelni, milyen lehet olyan karakterek mögött élni az online térben, akikről tudod is, hogy kicsodák. Természetesen közülünk Hedvignek van a legmenőbb avatárja, egy karcsú, fekete macska valami hollywoodi tinihorror-szériából, bár magát a sorozatot még ő se érheti el a platformokon.

Nem sok minden történt az utóbbi egy órában, mióta elváltam a többiektől, csak Tomo írt röviden What's Appon:

K?:

K:) – válaszolom, és a szmájli mögé odabiggyesztek egy szívet is. Tudom, hogy nem érti félre, vagyis hogy pontosan érti, ahogy mindent pontosan értünk, amit a másik tesz, de nem fogja számon kérni rajtam. Különben elég krindzs, hogy rövidítéseket használunk, mintha nem lenne tökmindegy, hogy egy betűt csekkolnak a folyton dolgozó algoritmusok egy üzenetben, vagy kettőt, vagy mondatokat, vagy akár egy egész kisregényt. Mindent tudnak, ezért sem szorulnak rá, hogy látványosan figyeltessenek minket. Rémlik, mintha régebben lettek volna kamerák az utcán, de mostanra már a sima biztonsági kamerákat is leszerelték. Nyilván úgy vannak vele, hogy a zöldeknek és a fehéreknek úgyis van rendes riasztórendszerük, normális autójuk vagy elég tekintélyük, hogy megvédjék magukat, tőlünk viszont nincs mit ellopni. Ha meg verekedés tör ki, vágjuk csak el egymás torkát, annyival is kevesebben leszünk.

Igen, minden oké. Mi mást mondhatnék? A zombi szüleimről fölösleges panaszkodnom, az ő anyja is pont ugyanilyen, és a többiek szülei is. A hivatali streamen sosincs semmi érdekes, azt az egy-két normális filmet vagy sorozatot meg, amit találtunk, rég kibeszéltük már. Abba sincs értelme belekezdeni, milyen feneketlen kútnak látom a jövőmet, mivel az övé se lesz más. Ha nem mehetünk el innét, márpedig nem mehetünk, akkor be kell tagozódnunk, az egyedülállókat és a munkanélkülieket ugyanis a Hivatal finoman szólva nem kedveli. Nem büntetik meg őket, legalábbis látványosan nem, épp csak minden lehetséges módon kihúzzák alóluk a talajt. Gondoskodnak arról, hogy mindenki tudja, nem kellett senkinek, vagy lusta disznók, akik a tisztességes állampolgárokon élőködnek. A Hivatal nagy hangsúlyt fektet a közösség elvére, és imádják a „semmirekellők” ellen heccelni a tömeget. Itt a házban is lakik egy egyedülálló nő, néha összefutok vele a kapuban. Csak én szoktam köszönni neki, senki más, még a szüleim sem. Hatvan körüli, a lakása a földszinten van, és mindig füstölőszag árad belőle. Szívesen körülnéznék egyszer odabent, de ahhoz előbb nem ártana egy „jó napot”-nál többet beszélnem vele, bár anyáék nyilván agyvérzést kapnának, ha kiderülne, hogy nála jártam. Pedig jó arcnak tűnik, a köszönés mellé mindig mosolyog is, a szája meg pirosra van festve, mintha önmagában az, hogy kilép a lakásából, különleges alkalom lenne. Egy ideig nagyon szerettem volna tudni legalább a keresztnévét, de az ajtaján nincs kint, a postaládáját csak kulccsal lehet kinyitni, szóval nem tudom lelesni a leveleiről, anyáéktól meg hiába kérdezném. Kicsit olyan, mintha illegál lenne, de persze nem az – gondolom, vannak iratai meg minden, különben nem lakhatna ebben a házban. Vagyis semmilyen házban, pont ez a lényeg. Senki sem tudja, hol laknak az illegálok, vagy hogy léteznek-e egyáltalán, vagy csak pletyka az egész.

– Nekem mindig azt mondják, duguljak el – rántotta meg a vállát Hedvig, amikor a többiekkel először beszéltünk az illegálokról. Még nem találtunk rá a tetőre, szóval egy régi focipálya mellett ültünk a fűben. Néha fociztunk is, de a kapuk folyton kiszakadtak a helyükből egy-egy erősebb rúgástól. – Nem tudom, mit titokzatoskodnak, mintha attól, hogy beszélünk róluk, elkapnának valami mutánsvírust.

– És mindenkiből illegál lenne – röhögött fel Baldwin. Tizenkét évesek voltunk, ő pedig csak két évvel később kezdett trúzni, szóval ezen a délutánon nulla százalékos citromos sört ivott, mert azt hitte, hogy kúl. – Senki se dolgozna, a Hivatal meg küldözgethetné a buszait reggelenként, basznának rá. Mekkora lenne már!

– De tudnak egyáltalán valamit róluk? – Tomo a füle mögé simította a haját. Újabb részlet a pillanatképből: a válláig érő, selymes hajtincsek, amiktől csak nemrég szabadult meg. – Anyámnak szerintem fingja sincs, kik azok, csak szajkózza, amit a tévé mond.

– Elvileg a föld alatt élnek, vagy hegyi barlangokban – feleltem tétován, mert így ki-mondva olyan hülyén hangzott az, amit a szüleim meséltek, hogy helyettük szégyelltem magam. – Törvényen kívüliek, nincsenek irataik, és bárkit megölnek egy darab kenyérért.

– Ja, nyilván – morogta Baldvin. – Jézusom, de sötétek az öregek. Csak azért mondják, hogy eszünkbe se jusson illegalitásba vonulni, pedig király lehet, ha a Hivatal nem szopot állandóan.

– De ha veszélyesek... – cincogta Alda, de rögtön be is csukta a száját, mert égett a fogszabályzója miatt. Akkor már mindegyikünk családja kezdett durván elszegényedni – kivéve Hedvigét –, és csak egy vékony kis alumínium fogszabályzóra tett a szüleinek, ami tényleg elég tré volt, ennyi erővel egy gemkapocsból is hajtogathattunk volna neki egyet. Hedvig legyintett, és az ujjával elgondolkodva beletúrt a földbe.

– Lószart, csak magukat hülyítik ezzel. Kell nekik a bullshit, hogy megutálhassák őket is, mint az egyedülállókat vagy a munkanélkülieket. Mindig utálni kell valakit, hiába tudod, hogy semmi rosszat nem csinált. Amíg más a szar alak, addig legalább nem te vagy.

– De ezt is úgy csinálják, hogy szinte észre se veszed – tette hozzá Tomo szinte elismerően. Csak ő volt képes így beszélni a Hivatalról, pedig jobban gyűlölte őket, mint bármelyikünk, de nyilván pont ezért látta át olyan jól a machinációikat. – A reklámszpotok, a beszédek, az óriásplakátok... semmi durva, csak egy kis szelet abból, mivel jár, ha valaki kiszorul a társadalomból. A közös munka meg a család szent, de ha független akarsz lenni, simán önző vagy.

Azért maradt meg bennem ennyire ez a beszélgetés, mert akkor éreztem először valamit, aminek azóta se tudok nevet adni. Kis csiposzrok voltunk, nyilván nem volt más választásunk, mint elhinni, amit a szüleink mondtak a minket körülvevő világról, és addig eszembe se jutott, hogy lehetne másként is. Egymás között persze utálkoztunk, lépten-nyomon savaztuk a Hivatalt, de ott, a focipálya mellett, miközben az illegálokról beszéltünk, mintha pezsegni kezdett volna körülöttünk a levegő: mindenki felélénkült pár percre. Akkor egyszer nem vihogtunk kényszeresen, hogy elfedjünk valamit, és túléljük azt a napot is, csak ültünk megilletődve, és fürkésztük egymás arcát, mintha aznap látnánk először.

Olyan jó lenne azt hinni, hogy a barátaimmal való kapcsolatom valamiféle ellenállás része, hogy a tetőn üldögéléssel nemcsak a házirendet szegjük meg, hanem az is számít valamit, hogy minden találkozáskor pont egymást választjuk, pont ott és akkor, de a Hivatal kifejezetten támogatja a vegyes baráti társaságokat. Elsősorban nyilván azért, mert remélik, egy-két barátságból szerelem vagy legalábbis házasság lesz, elsősorban viszont, mert a kedvenc szórakozásuk elhiteni velünk, hogy a mi kezünkben van az irányítás. Ez a külpolitikai megítélésünk miatt is fontos, a környező országok ugyanis az átrendeződés után pár évig zúgolódtak a Hivatal intézkedései miatt, emberi jogokra és személyi integritásra hivatkoztak, de a nyersanyagkészleteink és a földrajzi helyzetünk miatt persze sose akartak komolyan szembeszállni a Hivatallal. Épp elég nekik, ha látszólag béke van és nyugalom.

Hirtelen halk kopogás üti meg a fülemet. Oldalra fordulva látom, hogy az öcsém az erkélyajtóhoz nyomja az arcát, az orra palacsintává lapul, és rám bandzsít az üveg mögül. Mivel sose jutna eszébe hangosan kimondani, hogy velem akar lenni, ilyen módszerekkel jelzi: ideje bemennem. Még egyszer megdörzsölöm a karom és a sarkam – a fájdalom időközben lüktetéssé enyhült –, aztán felállok.

Ahányszor csak átvágok a lakáson, mindig megállapítom, mennyire kicsi. A két legtávolabbi pontja – a Kelével közös szobánk külső fala és a nagyszoba hosszabbik oldala – mindössze húsz lépésre van egymástól. Most mégis hosszú percekbe telik eljutnom a nappaliig, olyan lassan haladok. Menj már, biztatom magam. Annyival hamarabb lehetsz újra egyedül.

A küszöbön megtorpanok, mire Kele odarohan hozzám. Ő szőke, mint anya, én meg vörösesebarna, mint apa, de ettől eltekintve annyira hasonlítunk, hogy mindenki rögtön levágja, hogy a tesóm. Vicces módon a hajszínünkön kívül nem a szüleinkre ütöttünk, hanem az anyai nagyapánkra: a fényképek alapján neki volt ilyen vékony, hegyes orra, mintha egy kis csőr lett volna az arca közepén, nagy szemei és hosszúkás feje. Kelének persze nagyon menőn áll ez az arcberendezés, olyan, mint egy cuki kobold egy fantasyból, én meg... hát, ha láttál már lány koboldot, el tudod képzelni, bár legalább a fülemből nem nő szőr (egyelőre). Fogalmam sincs, mit eszik rajtam Tomo – ha tetszem neki egyáltalán, szerintem csak azért, mert száz éve ismerjük egymást, és a szüzességi fogadalmat tett Aldát kivéve én vagyok az egyetlen, akit még nem dugott meg. (Nem poén, Alda tényleg szüzességi fogadalmat tett, legalábbis a házasságig: a szülei úgy benyalták a Hivatal propagandáját, hogy megígértették vele. Nem mintha annyira érdekelné a szex, legalábbis sose beszél róla.)

Az öcsém gyengéden a gyomromba fejel, én pedig magamhoz szorítom. Sose volt közöttünk rivalizálás, talán mert túl kicsi ahhoz, hogy utáljam, majdnem nyolc évvel vagyok öregebb nála. Beletúrok a hajába, összeborzolom, játékosan megcibálom, mire elrántja a fejét.

– Hagyjál már!

– „Hagyjál már!” – utánozom nyávogós hangon, és nyelvet öltök rá. Válaszul hátat fordít nekem, kidugja a fenekét, és fingik egy jó hangosat. Anya felháborodva néz rá, apa vigyorog, belőlem pedig önkéntelenül kitör a nevetés.

– Fúj! Te bűdösbogár!

– Te vagy a bűdösbogár! – az öcsém apához szalad, és a nyakába veti magát, mire apa nevetve a földre hengeredik. Hát nem idilli kép? Bár sokkal idillibb lenne, ha anya nem bámulná őket elfelhősödött arccal, és apa se hagyná abba a nevetést pár másodperc után, mintha valami bűnön kapta volna rajta magát. Azért se törődöm most velük, inkább örülök, hogy Kele ilyen féktelen ma este. Hányszor ülünk csendben a tévé előtt, és nézzük azt a sok baromságot, amit ránk öntenek, mintha kötelező lenne, vagy mintha kényszeresek volnánk, akik tudják, hogy csak kiborítja őket, amit látnak, mégse bírják abbahagyni. Most amúgy a híradó megy, az átrendeződés után a Hivatal beszüntette a minden egészkor sugárzott, tízperces vagy negyedórás híradókat, és átállt a napi két, egyórás verzióra. Szóval olyan szerencsések vagyunk, hogy hatvan nyamvadt percen át élvezhetjük a hivatalnokok flexelését, hogy a mai napon mi lett megint sokkalta nagyszerűbb, mint eddig volt, gazdagabb lett az ország, jobb a közbiztonság, magasabbak a bérek, nagyobb az elégedettség. Ja, csak kár, hogy mi ebből semmit se érzünk. Persze a Hivatal szerint a drágulásnak, a bűncselekményeknek és a tré iskolarendszernek is megvan az oka, ahogy annak is, hogy a kórházakban gyakorlatilag csak akkor látnak el, ha egy balta áll ki hátadból, ha meg hosszabb időre kerülsz be, sok szerencsét. És hogy mi az az ok? ŐK. Mindig mások. Akikre épp rá lehet húzni a vizes lepedőt – most a semmirekellőknél tartanak, de voltak már például az illegálok is. A rendbontók. A belső ellenség. Ha ez szóba került, anya régebben mindig egy verset kezdett mondani – annyi vers van a fejében, hogy hihetetlen, ez maradt meg az irodalomtanári múltjából –, valami Remény Nándortól, vagy kitől; nem emlékszem, mit mesélt róla, csak a neve maradt meg nagyjából, mert elég kúl, ha valakit Reménynek hívnak. Ez a csávó arról írt, hogy ő akkor is itt marad, ha minden ótvar, és majd ő lesz a szű a fában, meg a szar a palacsintában, őt nem tudják elüldözni innét, mert ez a hazája. Jó vers amúgy, csak... hát, oké, haver. Ha én megtehetném, seperc alatt elhúznék, mint a szél. Ezzel a nagy hazaszeregettel sose tudtam mit kezdeni, ahhoz előbb olyan haza kéne, amit szeretni lehet.

Megpusztilom apát, de nem nézek a szemébe, elég volt mára a bús tekintetéből. Az öcsém a vállának dől, én pedig leülök melléjük. Szökőévben egyszer anya is ideül, és játszszuk a Ki nevet a végén-t vagy valami mást, de most nincs abban a hangulatban. A kanapén marad, és kinyit egy több héttel ezelőtti női magazint. Mostanában néha a sütésbe menekül, olcsó sütik receptjeit vadássza, amiket aztán nincs türelme rendesen megcsinálni, és ehe-

tetlenek lesznek, de legalább valamennyire megnyugszik attól, hogy jó anya, aki sütit süt a családjának. Mondjuk, addig se bőg.

Kele mellém húzódik, én meg már készülök, hogy valami poénal oldalba bökjem, de egyszer csak felém fordítja az arcát, mire rögtön leeresztem a karom. Olyan komoly a tekintete, hogy megijedek. Full para ez a pillantás egy ilyen kis manóarcból. Most az én vállamra hajtja rá a fejét, hogy a szája közel legyen a fülemhez.

– Mi van? – suttogom, bár anya úgyse hallja, apát pedig megint magához vonzotta a híradó, mint a legyet a nyitott ablak.

– Majd este – súgja vissza az öcsém. Csodás, most már ő is kíméli a szüleinket. Good job, Rami.

– De mondd – egyáltalán nem kéne belemennem ebbe a sutyorgósdiba. Hangosan kéne visszakérdeznem, hogy ők is hallják, és rájuk tehessem annak a terhét, amit az öcsém „majd este” akar elmesélni, vagyis elalvás előtt, mikor kettesben maradunk a szobánkban. Nem az én dolgom, zakatol a fejemben, nem az én dolgom, a kurva életbe már. Aztán a következő pillanatban megint rájövök, mint hasonló helyzetben mindig, hogy egyszerűen ez van. Nem a szüleink lettek a bizalmasai, hanem én. Mert nekem még van mosolyom, és nem kezd automatikusan remegni a szám széle, ha rossz hírt hallok.

Kele felemeli a fejét a vállamról, nemet int, és megint apa mellé kucorodik. Jó, akkor este. Később.